

Socialförsäkringsutskottets betänkande 2018/19:SfU4

Utgiftsområde 8 Migration

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker ett gemensamt förslag från Moderaterna och Kristdemokraterna om anslag för 2019 inom utgiftsområde 8, som uppgår till ca 12,1 miljarder kronor. Därmed tillstyrker utskottet delvis regeringens förslag till anslag och tillstyrker delvis Moderaternas och Kristdemokraternas anslagsmotioner samt de yrkanden som motsvarar det gemensamma förslaget från Moderaterna och Kristdemokraterna. Utskottet tillstyrker regeringens förslag om bemyndigande om ekonomiska åtaganden.

Övriga förslag som behandlas i betänkandet avstyrks.

I betänkandet finns en reservation (SD) och tre särskilda yttranden (S, C, V, L MP). Ledamöterna från Socialdemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet avstår från ställningstagande när det gäller anslagsbeslutet och redovisar i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Behandlade förslag

Proposition 2018/19:1 inom utgiftsområde 8 Migration.

20 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2018/19.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Budgetprocessen i riksdagen	5
Utskottets överväganden.....	7
Anslag inom utgiftsområde 8	8
Reservation	17
Anslag inom utgiftsområde 8 (SD).....	17
Särskilda yttranden	20
1. Anslag inom utgiftsområde 8 (S, V, MP)	20
2. Anslag inom utgiftsområde 8 (C)	22
3. Anslag inom utgiftsområde 8 (L)	23
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	25
Propositionen	25
Motioner från allmänna motionstiden 2018/19	25
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och motionärernas anslagsförslag	28
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens och motionärernas förslag till beställningsbemyndigande	29
<i>Bilaga 4</i>	
Utskottets anslagsförslag	30
<i>Bilaga 5</i>	
Reservanternas anslagsförslag	31

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Anslag inom utgiftsområde 8

a) Anslagen för 2019

Riksdagen anvisar, med de anslagsvillkor som utskottet anger, anslagen för 2019 inom utgiftsområde 8 Migration enligt utskottets förslag i bilaga 4.

Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2018/19:1 utgiftsområde 8 punkt 1 och motionerna

2018/19:1726 av Edward Riedl (M),

2018/19:2768 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 1 och 19,

2018/19:2921 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkandena 22 och 23 samt

2018/19:2927 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkandena 1 och 2 samt

avslår motionerna

2018/19:2363 av Paula Bieler m.fl. (SD) yrkande 1,

2018/19:2617 av Johanna Jönsson m.fl. (C),

2018/19:2768 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 13 och 14,

2018/19:2921 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkandena 37 och 44,

2018/19:2922 av Fredrik Malm m.fl. (L) yrkande 6,

2018/19:2927 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 3,

2018/19:2973 av Fredrik Malm m.fl. (L),

2018/19:2987 av Paula Bieler m.fl. (SD) yrkande 13 och

2018/19:2990 av Paula Bieler m.fl. (SD) yrkandena 12 och 21.

b) Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2019 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom den tidsperiod som regeringen föreslår.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2018/19:1 utgiftsområde 8 punkt 2 och avslår motion

2018/19:2363 av Paula Bieler m.fl. (SD) yrkande 2.

Reservation (SD)

Utskottet föreslår att ärendet avgörs trots att det har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlas.

Stockholm den 13 december 2018

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Johan Forssell

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Johan Forssell (M), Rikard Larsson (S)*, Carina Ohlsson (S)*, Katarina Brännström (M), Paula Bieler (SD), Teresa Carvalho (S)*, Solveig Zander (C)*, Nooshi Dadgostar (V)*, Elisabeth Björnsdotter Rahm (M), Kadir Kasirga (S)*, Hans Eklind (KD), Björn Petersson (S)*, Emma Carlsson Löfdahl (L)*, Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Maria Ferm (MP)*, Arin Karapet (M) och Jennie Åfeldt (SD).

* Avstår från ställningstagande, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende behandlas regeringens budgetproposition 2018/19:1 i de delar som gäller utgiftsområde 8 Migration och ett antal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2018/19. Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Motionsförslagen finns också i bilaga 1.

I bilaga 2 och 3 finns en sammanställning av regeringens förslag till anslag för 2019 och ett bemyndigande samt de avvikelser från dessa som Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna föreslår i sina anslagsmotioner.

I propositionen anförs att särskilda principer har tillämpats vid utformningen av propositionen med anledning av att den har beslutats av en övergångsregering (prop. 2018/19:1 utg.omr. 8 s. 9 f.). Utgångspunkten för förslagen i propositionen har varit den budget som riksdagen har beslutat för 2018 efter förslag i budgetpropositionen för 2018. Vidare har vissa generella justeringar av anslagen gjorts i enlighet med vad som redovisas i propositionen. Regeringen har avstått från att redovisa den framtida politiska inriktningen för utgiftsområdet.

Under beredningen av ärendet har Migrationsverkets generaldirektör Mikael Ribbenvik informerat utskottet om myndighetens arbete.

Ledamöterna från Moderaterna och Kristdemokraterna har under utskottets beredning av ärendet lämnat ett gemensamt förslag till anslagsfördelning och därmed justerat sina anslagsförslag.

Även ledamöterna från Sverigedemokraterna har justerat sina anslagsförslag under beredningen av ärendet.

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i ett första steg genom ett beslut fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Finansutskottet har i betänkande 2018/19:FiU1 Statens budget 2019 Rambeslutet tillstyrkt regeringens förslag (prop. 2018/19:1) till utgiftsram för utgiftsområde 8 Migration.

Riksdagen har därefter med bifall till ett gemensamt förslag från Moderaterna och Kristdemokraterna (res. 5 i bet. 2018/19:FiU1) bestämt utgiftsramen för 2019 för utgiftsområde 8 Migration till 12 112 430 000 kronor (rskr. 2018/19:62).

I detta betänkande föreslår socialförsäkringsutskottet för riksdagen hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen. Riksdagens ställningstagande till anslag för utgiftsområdet ska göras genom *ett* beslut (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Enligt budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat. I propositionen lämnar regeringen en sådan redovisning. Mot bakgrund av de principer som tillämpats vid utformningen av propositionen med anledning av att den har beslutats av en övergångsregering har dock regeringen avstått från att redovisa sina slutsatser av de presenterade resultaten.

I utskottens uppgifter ingår att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottens uppföljning ingår att behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21). Av riktlinjerna framgår att riksdagen beställer och tar emot information om resultatet av statens verksamhet.

Utskottet har mot den bakgrunden gått igenom regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 8 i budgetpropositionen.

Betänkandets disposition

Betänkandet har disponerats så att regeringens resultatredovisning behandlas först. Därefter behandlar utskottet de förslag i budgetpropositionen och de motionsförslag som gäller anslag och ett bemyndigande inom utgiftsområde 8.

Utskottets överväganden

Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 8

Propositionen

I enlighet med kraven i budgetlagen lämnar regeringen i propositionen en resultatredovisning i förhållande till det av riksdagen beslutade målet. Mot bakgrund av de principer som tillämpats vid utformningen av propositionen med anledning av att den har beslutats av en övergångsregering har dock regeringen avstått från att redovisa sina slutsatser av de presenterade resultaten.

Riksdagen har beslutat om målet för utgiftsområde 8. Målet är att säkerställa en långsiktigt hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten och som inom ramen för den reglerade invandringen underlättar rörlighet över gränser, främjar en behovsstyrd arbetskraftsinvandring och tillvaratar och beaktar migrationens utvecklingseffekter samt fördjupar det europeiska och internationella samarbetet (prop. 2009/10:1, bet. 2009/10:SfU2, rskr. 2009/10:132).

Av regeringens resultatredovisning framgår bl.a. att produktiviteten i prövningen av asyl- och tillståndsärenden har sjunkit medan kostnaden per avgjort ärende och handläggningstiderna har ökat. Vidare framgår att den rättsliga kvaliteten är fortsatt hög.

Utskottets bedömning

Utskottet konstaterar att regeringen i budgetpropositionen för 2019 har avstått från att redovisa sina slutsatser av de presenterade resultaten mot bakgrund av att propositionen har beslutats av en övergångsregering. Utskottet har inget ytterligare att anföra, men noterar och vill framhålla att resultatredovisningen är tydlig och informativ.

Det kan i sammanhanget vidare noteras att utskottet under 2018 gjorde en uppföljning av resultatredovisningen i regeringens budgetpropositioner för 1997, 2002, 2007, 2012 och 2017 inom utgiftsområde 8 Migration. Uppföljningen presenteras i rapporten Utgiftsområde 8 Migration – regeringens resultatredovisningar i ett 20-årigt perspektiv, som publicerades i juni 2018 (2017/18:RFR20).

Anslag inom utgiftsområde 8

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslagen för 2019 inom utgiftsområde 8 Migration i enlighet med ett gemensamt förslag från Moderaterna och Kristdemokraterna och lämnar det bemyndigande som regeringen har begärt. Regeringens förslag till anslagsfördelning bifalls i de delar det inte avviker från Moderaternas och Kristdemokraternas gemensamma förslag. Moderaternas och Kristdemokraternas anslagsförslag i motionerna bifalls delvis. Övriga motionsförslag avslås.

Jämför reservationen (SD) och särskilt yttrande 1 (S, V, MP), 2 (C) och 3 (L).

Propositionen

Vid utformningen av propositionen har särskilda principer tillämpats med anledning av att den har beslutats av en övergångsregering (prop 2018/19:1 utgiftsområde 8 s. 9 f.). Det anges att utgångspunkten för förslagen i propositionen har varit den budget som riksdagen har beslutat för 2018 efter förslag i budgetpropositionen för 2018. Vidare har regeringen gjort följande generella justeringar:

- Anslag som används för förvaltnings- och investeringsändamål har pris- och löneomräknats på sedvanligt sätt. Anslag som avser regelstyrda transfereringssystem har justerats utifrån ändrad makroekonomisk utveckling liksom ändrade volymer (t.ex. antal personer som omfattas).
- Anslag har justerats till följd av beslutade lagar och förordningar, civilrättsligt bindande avtal och EU-rättsakter.
- Anslag har justerats med anledning av att riksdagen beslutat om flyttar av ändamål och verksamheter mellan utgiftsområden.
- Anslagen har justerats om det krävs för att nödvändiga samhällsfunktioner ska kunna upprätthållas.
- För att verksamhet som baseras på ett beställningsbemyndigande för kommande år ska ges förutsättningar att bedrivas i samma omfattning 2019–2021 har anslagsnivåerna för alla år justerats med hänsyn till nivån på beräknade infrianden av de ekonomiska åtagandena 2019.

Anslag 1:1 Migrationsverket

Regeringen föreslår att anslag 1:1 Migrationsverket bestäms till 5 411 896 000 kronor för 2019. Anslaget får användas till Migrationsverkets förvaltningsutgifter samt till utgifter för förvaringslokaler och resor som möjliggör asylsökandes deltagande i tidiga insatser.

De lagändringar som trädde i kraft den 1 juli 2018 till följd av förslag i extra ändringsbudget för 2018, Ny möjlighet till uppehållstillstånd (prop. 2017/18:252, bet 2017/18:FiU49, rskr. 2017/18:358), medför enligt regeringen utökade arbetsuppgifter för Migrationsverket under 2019. Detta innebär att anslaget ökas med 35 miljoner kronor.

Anslag 1:2 Ersättningar och bostadskostnader

Regeringen föreslår att 5 567 000 000 kronor anvisas till anslag 1:2 Ersättningar och bostadskostnader. Anslaget får användas till utgifter för stöd till asylsökande och övriga kategorier som omfattas av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., statsbidrag till kommuner och landsting samt boende för asylsökande.

Regeringen har justerat anslagsnivån så att Migrationsverket kan betala ut stöd till asylsökande, ersätta kommuner och landsting samt bekosta boende för asylsökande enligt de bestämmelser som anges i lagen om mottagande av asylsökande m.fl. I budgetpropositionen för 2017 föreslogs ett förändrat ersättningssystem för ensamkommande barn. Detta ersättningssystem i kombination med ett mindre antal asylsökande ensamkommande barn beräknades innebära en större besparing för statens budget 2018 än 2019 och senare. Regeringen ökar därför medlen under 2019 jämfört med 2018. Samtidigt minskas medlen med hänvisning till volymförändringar.

Anslag 1:3 Migrationspolitiska åtgärder

Regeringen föreslår att 57 915 000 kronor anvisas till anslag 1:3 Migrationspolitiska åtgärder. Anslaget får användas till

- migrationspolitiska projekt och analyser
- statsbidrag till internationella organisationer inom migrationsområdet
- statsbidrag till Svenska Röda Korset för efterforskning och familjeåterförning under fredstid
- förberedelser för återvandring eller tillfälligt återvändande för deltagande i återuppbyggnad och utveckling av ursprungslandet
- återvandringprojekt och bidrag i samband återvandring
- anhörigresor.

Anslag 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål

Regeringen föreslår att 978 291 000 kronor anvisas till anslag 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål. Anslaget får användas till

- migrationsdomstolarnas och Migrationsöverdomstolens förvaltningsutgifter för prövning av utlännings- och medborgarskapsmål
- utgifter för Högsta förvaltningsdomstolens handläggning av resningsansökningar av utlännings- och medborgarskapsmål
- Domstolsverkets förvaltningsutgifter för de aktuella domstolarnas verksamhet med utlännings- och medborgarskapsmål.

Regeringen anger att de lagändringar som trädde i kraft den 1 juli 2018 om ny möjlighet till uppehållstillstånd innebär ökade arbetsuppgifter för domstolarna under 2019 och att anslaget därför bör ökas med 7,7 miljoner kronor.

Anslag 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål

Regeringen föreslår att 426 649 000 kronor anvisas till anslag 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål. Anslaget får användas till

- migrationsdomstolarnas och Migrationsöverdomstolens direkta utgifter för nämndemän, sakkunniga och vittnen i utlännings- och medborgarskapsmål
- utgifter för ersättning till offentligt biträde och tredje man enligt 4 § lagen (1996:1620) om offentligt biträde i mål enligt utlänningslagen (2005:716)
- utgifter för ersättning till tolkar enligt 52 § förvaltningsprocesslagen (1971:291)
- ersättning till part och parts ställföreträdare enligt 15 § förvaltningsprocesslagen i mål enligt utlänningslagen och lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap. I kostnaderna för tolkar får även kostnader för tolkförmedlingsadministrativa avgifter ingå.

Regeringen anger att medel tillförs anslaget för att möjliggöra att nödvändig verksamhet upprätthålls. De lagändringar som trädde i kraft den 1 juli 2018 till följd av förslag till ny möjlighet till uppehållstillstånd medför enligt regeringen behov av fler rättsliga biträden och anslaget ökas därför med 6,8 miljoner kronor.

Anslag 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden

Regeringen föreslår att 432 027 000 kronor anvisas till anslag 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden. Anslaget får användas till utgifter för offentligt biträde och tolk i ärenden enligt utlänningslagen och lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll.

Regeringen anger att 118 miljoner kronor tillförs anslaget för att möjliggöra att nödvändig verksamhet upprätthålls. De lagändringar som trädde i kraft den 1 juli 2018 till följd av förslag till ny möjlighet till uppehållstillstånd medför enligt regeringen behov av fler offentliga biträden och anslaget ökas därför med 8,9 miljoner kronor.

Anslag 1:7 Utresor för avvisade och utvisade

Regeringen föreslår att 349 202 000 kronor anvisas till anslag 1:7 Utresor för avvisade och utvisade. Anslaget får användas till utgifter för resor ut ur landet och andra åtgärder för utlänningsärenden som avvisats eller utvisats med stöd av utlänningslagen eller lagen om särskild utlänningskontroll. Anslaget får vidare

användas till kostnader för resor ut ur Sverige för de asylsökande som återkallat sin ansökan samt för kostnader för Migrationsverkets personal vid övervakning av tvångsvisa resor.

Anslag 1: 8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar

Regeringen föreslår att den bemyndigas att under 2019 för anslag 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 146 000 000 kronor 2020, 138 000 000 kronor 2021 och 72 400 000 för 2022 och 2023. Anslag 1:8 får användas till utgifter för projekt som beviljas medel inom ramen för den Europeiska flyktingfonden III, Europeiska återvändandefonden och asyl-, migrations- och integrationsfonden, motsvarande EU:s finansiering av dessa program. Vidare får anslaget användas för statlig medfinansiering för projekt inom dessa fonders områden och administration av fonderna.

Regeringen anger att Migrationsverket är ansvarig myndighet för asyl-, migrations- och integrationsfonden och att Sverige har tilldelats cirka 1,3 miljarder kronor för projektstöd under hela programperioden. Enligt regeringen bör bemyndigande ges att ingå ekonomiska åtaganden för att Sverige ska kunna utnyttja en större andel medel som tilldelats av EU.

Anslag 1:9 Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m.fl.

Regeringen föreslår att 195 000 000 kronor anvisas till anslag 1:9 Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m.fl. Anslaget får användas till statsbidrag till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m.fl.

Motionerna

Moderaterna

I kommittémotion 2018/19:2927 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 1 föreslås att riksdagen anvisar 1 461 000 000 kronor mindre än vad som föreslås i budgetpropositionen till utgiftsområdet. Till anslag 1:1 Migrationsverket anvisas 100 miljoner kronor mer för att öka antalet förvarsplatser men samtidigt 1 185 miljoner kronor mindre för att justera för regeringens föreslagna anslagsförändringar med anledning av de särskilda budgetprinciperna. Till anslag 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål anvisas 287 miljoner kronor mindre och till anslag 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål anvisas 89 miljoner kronor mindre för att justera för regeringens föreslagna anslagsförändringar med anledning av de särskilda budgetprinciperna. De medel som föreslås till anslag 1:9 Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m.fl. dras in i sin helhet. I yrkande 2

begärs ett tillkännagivande om fler försvarsplatser. Motionärerna anger att bristen på försvarsplatser är ett problem som försämrar förutsättningarna för ett väl fungerande återvändande. Också i kommittémotion 2018/19:2921 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 22 begärs ett tillkännagivande om att antalet försvarsplatser i Sverige ska bli större, med motiveringen att brist på försvarsplatser inte ska få till följd att personer som borde förvarstas inte tas i förvar. I yrkande 23 begärs ett tillkännagivande om att en enhet för försvarsverksamhet ska placeras i norra Sverige och ett motsvarande yrkande finns i motion 2018/19:1726 av Edward Riedl (M). Motionärerna anför att det saknas försvarsverksamhet i norra Sverige. I kommittémotion 2018/19:2921 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 37 och kommittémotion 2018/19:2927 yrkande 3 av samma motionärer begärs ett tillkännagivande om effektiviseringar av Migrationsverket. Motionärerna bedömer, bl.a. utifrån en internrevisionsrapport från Migrationsverket från 2016, att det finns ett utrymme för effektiviseringar som inte är oväsentligt. I kommittémotion 2018/19:2921 yrkande 44 begärs ett tillkännagivande om att ett tak på max åtta timmar med offentligt biträde för asylsökande i första instans ska införas.

Sverigedemokraterna

I kommittémotion 2018/19:2363 av Paula Bieler m.fl. (SD) yrkande 1 föreslås att riksdagen anvisar 563 149 000 kronor mindre än vad som föreslås i budgetpropositionen till utgiftsområdet. Till anslag 1:1 Migrationsverket anvisas 200 miljoner kronor mer för att tidigare års balanser ska kunna avarbetas, samtidigt som Migrationsverket kan påbörja en omfattande omorganisering i enlighet med våra förslag till förändrade regelverk och med särskilt fokus på ett nytt och tydligt uppdrag gällande återvändningsstöd. Till anslag 1:2 Ersättningar och bostadskostnader anvisas ca 1 392 miljoner kronor mindre. Anslaget minskar i takt med att våra föreslagna reformer på området träder i kraft vilket medför såväl ett minskat mottagande som ett ökat återvändande. Motionärerna föreslår vidare en översyn av systemet för ersättning till asylsökande. Anslag 1:3 Migrationspolitiska åtgärder dras in i sin helhet eftersom de delar som Sverigedemokraterna står bakom bör finansieras inom Migrationsverkets ordinarie verksamhet och under ett föreslaget nytt anslag Återvändring. Anslagen 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål, 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål och 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden kan halveras till följd av såväl en tydlighet avseende gränser för överklagandegrunder som ett allmänt minskat prövningsbehov på grund av att regler och regeltolkningar kommer att klargöras. Anslag 1:9 Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m.fl. dras in i sin helhet eftersom ansvaret för ensamkommande asylsökande som fyllt 18 år bör tas över av staten och särskilda bidrag då inte ska utgå eller särskilda satsningar göras. Motionärerna föreslår att ett nytt anslag Avvisningar och försvarsplatser införs. Anslaget ska öronmärkas för insatser för att verkställa avvisnings- och utvisningsbeslut och bl.a. möjliggöra för Migrationsverket att prioritera dessa

ärenden. Ytterligare ett nytt anslag som motionärerna föreslår är Återvandring, som syftar till att samordna och understödja verksamhet som hjälper den som vill återvända att göra det på ett välordnat och tryggt sätt. I yrkande 2 begärs att riksdagen avslår regeringens förslag till bemyndiganden under utgiftsområde 8. Motionärerna anger att de principiellt sett inte är motståndare till ett bemyndigande på området men anför att innevarande programperiod för den aktuella fonden löper ut 2020, att fondens framtida utformning är under behandling på EU-nivå och att långsiktiga åtaganden av det slag som bemyndigandet syftar till inte är av sådan karaktär att de inte kan vänta tills en regering har tillträtt. I kommittémotion 2018/19:2987 av Paula Bieler m.fl. yrkande 13 begärs ett tillkännagivande om ett kraftigt ökat antal förvarsplatser. Motionärerna anger att det finns en akut brist på förvarsplatser och att utvisningsdömda regelbundet måste släppas eftersom lediga platser saknas. Förvarsplatserna bör så snart som möjligt ökas till minst 1 000. Även i kommittémotion 2018/19:2990 av Paula Bieler m.fl. (SD) yrkande 12 begärs ett tillkännagivande om fler förvarsplatser – för att möjliggöra fler förvarstaganden. I yrkande 21 begärs ett tillkännagivande om åtgärder för att underlätta återvandring. Motionärerna uppger att långt fler personer än i dag skulle vilja återvända men att de behöver visst stöd, varför satsningar bör göras.

Centerpartiet

Johanna Jönsson m.fl. (C) föreslår i kommittémotion 2018/19:2617 att riksdagen anvisar 1 270 000 000 kronor mindre än vad som föreslås i budgetpropositionen till utgiftsområdet. Motionärerna anför att vissa tidigare aviserade anslagsminskningar inte genomförs i budgetpropositionen, eftersom anslagsnivån i den senaste budgetpropositionen förlängs. För att finansiera andra prioriterade åtgärder föreslår motionärerna att vissa av de tidigare föreslagna minskningarna ändå ska genomföras.

Kristdemokraterna

Hans Eklind m.fl. (KD) föreslår i kommittémotion 2018/19:2768 yrkande 1 att riksdagen anvisar 930 000 000 kronor mindre än vad som föreslås i budgetpropositionen till utgiftsområdet. Till anslag 1:1 Migrationsverket anvisas 1 040 miljoner kronor mindre. Anslaget ökas med 60 miljoner kronor för att öka antalet förvarsplatser men minskas med 1 100 miljoner kronor för att justera för de principer som regeringen tillämpat i övergångsbudgeten. Anslag 1:2 Ersättningar och bostadskostnader minskas med 4 miljoner kronor genom att avgiftsfria läkemedel för barn tas bort. Anslag 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål minskas med 376 miljoner kronor för att justera för de principer som regeringen tillämpat i övergångsbudgeten. Vidare föreslår motionärerna att det införs två nya anslag, ett för Anhöriginvandring och ett för Särskilt och synnerligen ömmande omständigheter. Anslagen ska tillföras 370 miljoner kronor för anhöriginvandring och 120 miljoner kronor för särskilt och synner-

ligen ömmande omständigheter. Kristdemokraterna har motsatt sig inskränkningarna av möjligheterna till familjeåterförening och uppehållstillstånd på grund av särskilt och synnerligen ömmande omständigheter som lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige (tillfälliga lagen) innebär, och de föreslagna medlen avser att stärka rätten till uppehållstillstånd på dessa grunder. I yrkande 13 begär motionärerna ett tillkännagivande om att de som får tidsbegränsat uppehållstillstånd ska ha rätt till familjeåterförening. I yrkande 14 begärs ett tillkännagivande om uppehållstillstånd på grund av synnerligen eller särskilt ömmande skäl. Motionärerna anför att en begränsad grupp av de mest utsatta tidigare kunde beviljas uppehållstillstånd på denna grund och att möjligheten bör återinföras. I yrkande 19 begärs ett tillkännagivande om att utöka antalet förvarsplatser.

Liberalerna

I kommittémotion 2018/19:2973 av Fredrik Malm m.fl. (L) föreslås att riksdagen anvisar 113 000 000 kronor mindre än vad som föreslås i budgetpropositionen till utgiftsområdet. Till anslag 1:1 Migrationsverket anvisas 62 miljoner kronor mindre än regeringen. Anslaget ökas med 15 miljoner kronor för att göra handläggningen av ärenden om arbetstillstånd snabbare. Anslaget minskar med hänvisning till att en förlängd giltighetstid för tillfälliga lagen medför färre asylsökande. Samtidigt vill motionärerna driva på för en generösare familjeåterförening och avsätter medel för detta. Även anslagen 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden och 1:7 Utresor för avvisade och utvisade minskas till följd av förslagen om förlängd giltighetstid för tillfälliga lagen samt en generösare familjeåterförening. Vidare föreslås en justering av pris- och löneomräkningen av vissa anslag. I kommittémotion 2018/19:2922 av Fredrik Malm m.fl. (L) yrkande 6 begärs ett tillkännagivande om att barnfamiljer inte ska splittras.

Utskottets ställningstagande

Särskilda principer har tillämpats vid utformningen av budgetpropositionen för 2019 med anledning av att den har beslutats av en övergångsregering. Utgångspunkten för förslagen har följaktligen varit den budget som riksdagen beslutade för 2018. Att en övergångsregering är bunden av vissa principer fråntar dock inte riksdagen vare sig rätten eller ansvaret att besluta om statens budget. Våra grundlagar är tydliga om var finansmakten vilar. Det är riksdagen som har befogenheten att besluta om skatter och statens utgifter. Utskottet konstaterar att vissa partier trots detta valt att avstå från att lägga fram egna budgetförslag i riksdagen i årets budgetprocess.

Sverige kan dock inte vänta på reformer. Vi behöver stärka svensk ekonomi, jobbskapande och grundfunktioner i samhället. Utskottet har, som framgår nedan, en annan uppfattning när det gäller anslagsramen för utgiftsområde 8, politikens inriktning och fördelningen av anslagen inom utgiftsområdet än

den som återges i budgetpropositionen för 2019, och ställer sig därför bakom det förslag till anslagsfördelning som Moderaterna och Kristdemokraterna har presenterat i utskottet.

Riksdagen har i enlighet med ett gemensamt förslag från Moderaterna och Kristdemokraterna om statens budget bestämt ramen för utgiftsområde 8 Migration till ca 12,1 miljarder kronor. Utskottet har nu att bestämma nivån på de olika anslagen inom utgiftsområdet.

Utskottet anser att Sverige ska bedriva en långsiktigt hållbar migrationspolitik som inom ramen för den reglerade invandringen värnar asylrätten, underlättar rörlighet över gränser och främjar en behovsstyrd arbetskraftsinvandring. För att uppfylla ett sådant åtagande krävs genomgripande reformer som skapar hållbara förutsättningar för migration och integration på både kort och lång sikt. I fråga om migrationen måste det vara slut med de tvära politiska kasten. Tillfälliga lagen bör, när den löper ut, ersättas av en ny permanent lag som har bred förankring. Till dess att en ny sådan lag finns på plats kommer en tillfällig lag att behöva gälla.

Utskottet föreslår att anslag 1:1 Migrationsverket i enlighet med Moderaternas och Kristdemokraternas gemensamma förslag ska minskas med 1 185 miljoner kronor jämfört med vad som föreslås i budgetpropositionen för att justera för de anslagsförändringar som uppstått till följd av de särskilda budgetprinciper som gällt för utformningen av budgetpropositionen. Anslag 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål minskas med 287 miljoner kronor och anslag 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål minskas med 89 miljoner kronor av samma skäl. Dessa anslagsändringar härrör således endast från prolongeringseffekter i övergångsbudgeten. Gällande anslag 1:9 Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m.fl. justerar Moderaterna och Kristdemokraterna inte prolongeringseffekten då det finns god anledning att tro att detta anslag behöver förstärkning även 2019.

Att den som nekas uppehållstillstånd återvänder till sitt hemland är viktigt för att upprätthålla en reglerad invandring. Om man inte återvänder frivilligt måste återvändandet ske genom myndigheternas försorg. Ett stort problem i dag för ett väl fungerande återvändandearbete är bristen på förvaringsplatser. Anslag 1:1 Migrationsverket tillförs därför 100 miljoner kronor för en ökning av antalet förvaringsplatser.

Under ärendets beredning har Sverigedemokraterna justerat sitt förslag i anslagsmotionen. För att avarbeta ärendebalanser och påbörja en omorganisering med fokus på ett återvändandestöd bör anslag 1:1 Migrationsverket tillföras 100 miljoner kronor mer än vad som föreslås i budgetpropositionen. Det föreslagna nya anslaget Återvandring överförs från detta utgiftsområde till utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

Utskottet ställer sig bakom Moderaternas och Kristdemokraternas gemensamma förslag till anslagsfördelning inom utgiftsområde 8 i de tidigare redovisade delarna. I övrigt ställer sig utskottet bakom de förslag till anslagsfördelning som föreslås i budgetpropositionen. Utskottet avstyrker därmed övriga

motionärers förslag och Sverigedemokraternas justerade förslag till anslagsfördelning.

Med det anförda tillstyrker utskottet delvis proposition 2018/19:1 punkt 1 och motionerna 2018/19:2921 (M) yrkandena 22 och 23, 2018/19:2927 (M) yrkandena 1 och 2, 2018/19:1726 (M) samt 2018/19:2768 (KD) yrkandena 1 och 19. Utskottet avstyrker motionerna 2018/19:2921 (M) yrkandena 37 och 44, 2018/19:2927 (M) yrkande 3, 2018/19:2363 (SD) yrkande 1, 2018/19:2987 (SD) yrkande 13, 2018/19:2990 (SD) yrkandena 12 och 21, 2018/19:2617 (C), 2018/19:2768 (KD) yrkandena 13 och 14, 2018/19:2922 (L) yrkande 6 samt 2018/19:2973 (L).

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till bemyndigande. Utskottet tillstyrker därmed proposition 2018/19:1 punkt 2 och avstyrker motion 2018/19:2363 yrkande 2.

Utskottet noterar att regeringen i propositionen anger att riksdagens tillkännagivande i november 2016, om arbetskraftsinvandrare som nekas arbetstillstånd på grund av mindre misstag som begåtts av arbetsgivaren, får anses tillgodosett och slutbehandlat. Ett annat tillkännagivande från november 2017 som också rör arbetskraftsinvandrare anges av regeringen inte vara slutbehandlat.

Reservation

Anslag inom utgiftsområde 8 (SD)

av Paula Bieler (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

a) Anslagen för 2019

Riksdagen anvisar, med de anslagsvillkor som anges i reservationen, anslagen för 2019 inom utgiftsområde 8 Migration enligt Sverigedemokraternas förslag i bilaga 5.

Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2018/19:1 utgiftsområde 8 punkt 1 och motionerna

2018/19:2363 av Paula Bieler m.fl. (SD) yrkande 1,

2018/19:2987 av Paula Bieler m.fl. (SD) yrkande 13 och

2018/19:2990 av Paula Bieler m.fl. (SD) yrkande 12 och

avslår motionerna

2018/19:1726 av Edward Riedl (M),

2018/19:2617 av Johanna Jönsson m.fl. (C),

2018/19:2768 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 1, 13, 14 och 19,

2018/19:2921 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkandena 22, 23, 37 och 44,

2018/19:2922 av Fredrik Malm m.fl. (L) yrkande 6,

2018/19:2927 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkandena 1–3,

2018/19:2973 av Fredrik Malm m.fl. (L) och

2018/19:2990 av Paula Bieler m.fl. (SD) yrkande 21.

b) Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Riksdagen avslår regeringens förslag om bemyndigande.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:2363 av Paula Bieler m.fl. (SD) yrkande 2 och

avslår proposition 2018/19:1 utgiftsområde 8 punkt 2.

Ställningstagande

Politiken på migrationsområdet har under lång tid varit extrem, såväl i förhållande till folkviljan som i jämförelse med vår omvärld, och gett ett långt större asylmottagande än vad som varit rimligt eller hållbart. Mottagandesystemet och välfärdssystemen i stort har utsatts för en överbelastning, samtidigt som segregation och utanförskap spridit sig. Denna utveckling behöver brytas och en långsiktigt hållbar och ansvarstagande invandringspolitik behöver skapas, vilket kräver stora förändringar på migrationsområdet. Sedan hösten 2015 har

migrationspolitiken till viss del lagts om. Det är dock vår bedömning att ytterligare åtgärder behövs och är genomförbara. Ett förändrat regelverk skulle innebära stora besparingar inom utgiftsområdet.

De nu beslutade budgetramarna minskar utgiftsområdet med 1 461 000 000 kronor jämfört med förslaget i budgetpropositionen. Minskningen beror till största delen på att justeringar som har gjorts på grund av de särskilda budgetprinciper som gällt för utformningen av övergångsbudgeten nu återställs. Vad gäller anslag 1:1 Migrationsverket anser vi med anledning av de stora balanser som Migrationsverket har att anslaget inte kan minskas på detta sätt utan att det får allvarliga konsekvenser. När det gäller vårt förslag om ett nytt anslag Återvandring inom utgiftsområde 8 Migration föreslår vi nu att detta anslag läggs under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

Vad gäller anslag 1:1 Migration ökar vi dessutom detta i begränsad omfattning jämfört med förslaget i budgetpropositionen för att Migrationsverket ska kunna påbörja en omfattande omorganisering i enlighet med våra föreslagna förändrade regelverk, med särskilt fokus på återvändningsstöd. Vi anslår nu 100 miljoner kronor för detta. Anslag 1:2 Ersättningar och bostadskostnader minskar i takt med att våra föreslagna reformer på migrationsområdet träder i kraft, vilket medför ett minskat mottagande och ett ökat återvändande. En översyn av ersättningssystemet för asylsökande bör också göras. Eftersom anslaget används till ersättningar för kostnader som uppstått hos kommuner i samband med redan påbörjat mottagande behövs en utfasningsperiod. Anslag 1:3 Migrationspolitiska åtgärder dras in i sin helhet eftersom de delar av den verksamhet som anslaget finansierar och som vi står bakom till viss del ryms inom Migrationsverkets ordinarie verksamhet. Anslagen 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål, 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål och 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden kan halveras under 2019, till följd av såväl en tydlighet avseende gränser för överklagande grunder som ett allmänt minskande tryck på prövningsbehov till följd av att regelverket och regeltolkningarna kommer att klargöras. Anslag 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar dras in i sin helhet. Regeringen har inom detta anslag föreslagit ett beställningsbemyndigande. Vi är principiellt sett inte motståndare till ett bemyndigande på området. Innevarande programperiod löper dock ut redan 2020, varför det kan ifrågasättas att bemyndigandet löper längre än så. Vidare är fondens framtida utformning under behandling på EU-nivå. Därtill begärs bemyndigandet i en budget som lagts av en övergångsregering. De långsiktiga åtaganden som aktualiseras bedömer vi inte vara av sådan karaktär att de inte kan vänta till dess att en av riksdagen godkänd regering har tillträtt. Anslag 1:9 Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m.fl. dras in i sin helhet, eftersom ansvaret för ensamkommande asylsökande enligt vårt förslag tas över av staten. Asylsökande som fyllt 18 år ska betraktas som vuxna, utan särskilda bidrag eller satsningar.

Vi föreslår 1 000 miljoner kronor till ett nytt anslag Avvisningar och förvarsplatser. Anslaget ska öronmärkas för insatser för att verkställa avvisningar

och utvisningar. I detta ingår bl.a. ökade resurser inom Migrationsverket för att prioritera avvisnings- och utvisningsärenden, förbättrade system och rutiner för detta, effektiva samarbeten med utlandsmyndigheterna samt en ökning med 500 förvarsplatser.

Sammantaget innebär vårt justerade förslag att vi anvisar 1 463 150 000 kronor mindre än regeringen till utgiftsområde 8 för 2019.

Särskilda yttranden

1. Anslag inom utgiftsområde 8 (S, V, MP)

Rikard Larsson (S), Carina Ohlsson (S), Teresa Carvalho (S), Nooshi Dadgostar (V), Kadir Kasirga (S), Björn Petersson (S) och Maria Ferm (MP) anför:

Den budgetproposition som lämnades till riksdagen den 15 november 2018 var beslutad av en övergångsregering. Särskilda principer tillämpades därför vid utformningen av propositionen, där utgångspunkten var den av riksdagen beslutade budgeten för 2018. Efter att riksdagen den 12 december 2018 i första steget av budgetprocessen ställt sig bakom andra utgiftsramar och beräkningar av inkomsterna än de som övergångsregeringen föreslagit, och som vi anser måste betraktas som en helhet, avstår vi från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 8.

Efter valet hösten 2018 röstade fler än hälften av den nyvalda riksdagens ledamöter nej på frågan om statsministern hade tillräckligt stöd i riksdagen. Detta trots att de rödgröna partierna utgör det största blocket med 144 mandat mot de borgerliga partiernas 143 mandat. Med anledning av detta entledigades samtliga statsråd och Sverige styrs av en övergångsregering. Eftersom någon ny regering ännu inte har tillträtt uppehåller de entledigade statsråden sina befattningar som en övergångsregering, i enlighet med regeringsformens bestämmelser.

Detta är första gången som en övergångsregering lämnar en budgetproposition till riksdagen. I regeringsformen, riksdagsordningen och budgetlagen finns bestämmelser om budgetpropositionen och dess innehåll. Någon särskild reglering om hur en budgetproposition som lämnas av en övergångsregering ska utformas finns inte.

I en promemoria från Statsrådsberedningen har vissa riktlinjer utfärdats för det praktiska arbetet i Regeringskansliet under en övergångsregeringsperiod. Konstitutionsutskottet har vid granskningar av en övergångsregerings befohåheter hänvisat till dessa riktlinjer. Enligt riktlinjerna bör en övergångsregering endast avgöra löpande eller brådskande ärenden. Vidare anges att en övergångsregering inte bör lägga fram propositioner som är politiskt kontroversiella eller som har en tydlig partipolitisk inriktning.

När det särskilt gäller en budgetproposition som lämnas av en övergångsregering anges att den inte bör innehålla förslag som har en tydlig partipolitisk inriktning. Av regeringsformen följer vidare att den senaste beslutade budgeten ska fortsätta att gälla för det fall riksdagen inte beslutat om en ny budget. Vid framtagandet av denna proposition har regeringen därför bedömt att budgeten för 2019 bör utformas med utgångspunkt i budgeten för 2018, i väntan på att en ny regering tillträder och kan lämna de förslag till ändringar som

följer av dess politiska inriktning. Med beaktande av detta har särskilda principer tagits fram för utformningen av denna proposition. Principerna har tagits fram efter kontakter med företrädare för regeringspartierna och Vänsterpartiet samt Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna.

En övergångsbudget är ingen permanent lösning. Den tar sig inte an de stora samhällsproblemen med nya reformer. Det är den heller inte avsedd att göra. Den finns för att viktiga samhällsfunktioner, välfärden och myndigheter ska fungera ungefär som tidigare. Den behövs för att skapa stabilitet och är just en övergångsbudget i väntan på att en regering ska tillträda och presentera sin ekonomiska politik. Det är när en sådan proposition läggs fram av en nyttillträdd regering, som det är rimligt att motionera som oppositionsparti.

Vi anser att regeringen har redogjort för principerna, som tagits fram efter den process som varit, på ett klargörande sätt och tillämpat dem lojalt i arbetet med att ta fram budgetpropositionen för 2019. Men det ska inte tolkas som att övergångsregeringens budgetproposition ger uttryck för våra partiers politiska prioriteringar. Frågan har därför väckts om vi i likhet med oppositionspartierna borde lägga fram budgetmotioner under den allmänna motionstiden. Vi har dock valt att avstå den möjligheten och redogör nedan för våra skäl till det beslutet.

I och med beredningen av övergångsregeringens förslag till statens budget har vi nu nått långt bortom den terräng där befintlig konstitutionell praxis kan ge vägledning. Hur riksdagens partier och ledamöter väljer att agera har inte bara konsekvenser för den ekonomiska politiken år 2019 utan lägger också grund för konstitutionell praxis för liknande situationer i framtiden. Våra partier har alla gett uttryck för att i ett läge där landet leds av en övergångsregering måste riksdagsarbetet koncentreras mot att få på plats en handlingskraftig regering som åtminstone kan tolereras av en majoritet av ledamöterna.

Vi förväntade oss en ordnad och ansvarsfull process med övergångsbudgeten och anser alltså att den borde ha passerat genom riksdagen som det var tänkt när lagstiftningen antogs och som de principer den är byggd på avser att säkerställa.

Mot detta har framförts att tillämpningen av principerna för en övergångsbudget får negativa konsekvenser för samhällsviktiga funktioner som riksdagen inte bara kan utan också bör korrigera. Det döljer det faktum att förhållandet mellan riksdag och regering är en delikat kombination av konstitutionella regler och upparbetad praxis. Det är fullt rimligt att vilja ändra på den relationen men det är knappast vad något parti har gett uttryck för vare sig nu eller i andra sammanhang. Det är inte rimligt att en övergångsregering, som inte kan avgå om den inte får igenom sin budget, ska uppdras att verkställa andra partiers ekonomiska politik.

En nyttillträdd regering kommer att behöva lägga fram en extra ändringsbudget snarast med nödvändiga korrigeringar och det gäller oavsett vilket beslut riksdagen fattar i detta ärende. Det kan dessutom inte uteslutas att försök till sådana korrigeringar i riksdagsbehandlingen riskerar att förvärra problemen genom att skapa ryckighet och oklarhet i myndighetsstyrningen.

I debatten har det också påpekats att det inte är möjligt att i en extra ändringsbudget föreslå skattesänkningar. Detta stämmer när det gäller inkomstskatter, även om det inte är någon hemlighet att vi anser att investeringar i välfärd, klimat, rättsväsende och försvar måste gå före stora skattesänkningar. För oss är ökad jämlikhet centralt. Vi kan inte heller se att någon av de skattesänkningar som riksdagen nu beslutat om i första steget av budgetprocessen skulle vara så viktig att den trumfar behovet av att skapa en för landet långsiktigt hållbar konstitutionell praxis, snarare tvärtom.

Vi anser därför att lämpligaste praxis i lägen som detta är att riksdagspartierna bör ägna sig åt att bidra till att en regering kan tillträda och snarast lägga fram en extra ändringsbudget på riksdagens bord. I enlighet därmed anser vi det förslag som övergångsregeringen föreslagit också borde blivit riksdagens beslut.

När en ny regering kommit på plats får partierna i riksdagen lägga fram sin egen ekonomiska politik, antingen som regeringsbildare, förhandlingspart eller opposition.

Riksdagen har genom sitt beslut den 12 december 2018 i det första steget av budgetprocessen gett budgetpolitiken en annan inriktning än den vi vill ha, genom att bifalla Moderaternas och Kristdemokraternas förslag. De utgiftsramar som beslutats och som nu gäller i det andra steget i budgetprocessen är andra än de vi förespråkade. Därför väljer vi att avstå från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 8.

2. Anslag inom utgiftsområde 8 (C)

Solveig Zander (C) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den Centerpartiet önskar avstå vi från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 8. Centerpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Centerpartiets samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2018/19:2610. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 8. Förslaget om anslag inom utgiftsområde 8 läggs fram i motion 2018/19:2617.

Centerpartiets migrationspolitik grundar sig på övertygelsen att möjligheten att söka asyl är en förutsättning för att kunna erbjuda människor skydd för sina grundläggande fri- och rättigheter. Centerpartiet värnar därför rätten att söka asyl. Samtidigt är vi beredda att ta ansvar, föreslå handlingskraftiga reformer och förhandla med andra partier för att få till stånd breda överenskommelser kring en långsiktigt hållbar migrationspolitik. Centerpartiet värnar människors rätt att söka skydd, men inte alla förmåner. För att säkerställa ett rättssäkert och kostnadseffektivt mottagande krävs ett antal åtgärder. Ansökningsprocessen, med tillhörande väntetider, måste kontinuerligt ses över i syfte att minska de passiva väntetiderna och öka möjligheten till snabba och

rättssäkra beslut. Arbetet med återvändande för de som får avslag på sin asylansökan måste ske på ett effektivt sätt och integrationen för de som får stanna måste sätta igång direkt.

Vissa tidigare aviserade anslagsminskningar genomförs inte i budgetpropositionen för 2019, då anslagsnivån i den senaste budgetpropositionen prolongeras. För att finansiera andra prioriterade åtgärder föreslår Centerpartiet att dessa anslagsminskningar bör genomföras när det gäller anslag 1:1 Migrationsverket.

Centerpartiets förslag innebär sammantaget att vi anvisar 1 270 000 000 kronor mindre än vad som föreslås i budgetpropositionen till utgiftsområde 8 för 2019.

3. Anslag inom utgiftsområde 8 (L)

Emma Carlsson Löfdahl (L) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den Liberalerna önskar avstår vi från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 8. Liberalernas budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Liberalernas samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2018/19:2988. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 8. Förslaget om anslag inom utgiftsområde 8 läggs fram i motion 2018/19:2973.

Liberalerna värnar asylrätten och varje människas rätt att söka asyl. Sveriges asylsystem ska vara rättssäkert och bygga på individuell prövning. Alla får dock inte asyl och de som saknar asylskäl måste också lämna landet. Sverige behöver en långsiktigt hållbar asylpolitik. Vi vill tillsätta en parlamentarisk utredning och där nå en bred överenskommelse om framtidens asylpolitik. En framtida asylpolitik måste också beakta pågående EU-förhandlingar. I väntan på gemensamma EU-regler ska svensk migrationslagstiftning ligga mer i linje med andra EU-länders och fram till dess att en blocköverskridande överenskommelse är på plats ska den tillfälliga asyllagstiftningen förlängas, vilket innebär att färre människor kommer att söka asyl i Sverige under 2019.

Krig och konflikter splittrar familjer. Familjeåterförening för personer som flyr undan krig och konflikter har försvårats under föregående mandatperiod. Som nämnts bör tillfälliga lagen förlängas. Samtidigt vill vi driva på för en generösare familjeåterförening. Sammantaget medför förslagen att anslag 1:1 Migrationsverket minskar i förhållande till förslaget i budgetpropositionen.

Sverige behöver också en väl fungerande arbetskraftsinvandring, eftersom en sådan tillför betydande värden till den svenska ekonomin och är viktigt för svensk kompetensförsörjning. Det är centralt att Migrationsverket ges tillräckliga resurser och ett tydligt uppdrag att korta handläggningstiderna för arbetstillstånd. Vi anvisar 15 miljoner kronor mer på anslag 1:1 Migrationsverket.

Den föregående mandatperiodens lagändringar har ökat komplexiteten i ärendehantering, vilket bidrar till lägre produktivitet. Liberalerna har varit kritiska till den lagstiftning som nu ger ca 9 000 vuxna utan asylskäl möjligheten att få stanna i Sverige om de planerar att gå på gymnasiet. De medel som nu skjuts till i budgetpropositionen är därför nödvändiga för att hantera situationen.

Liberalerna föreslår slutligen att pris- och löneuppräkningsjusteras ned med 20 procent årligen, vilket påverkar anslag 1:1 Migrationsverket och 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål.

Sammantaget anvisar Liberalernas 113 000 000 kronor mindre än vad som föreslås till utgiftsområde 8 i budgetpropositionen för 2019.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2018/19:1 Budgetpropositionen för 2019 utgiftsområde 8:

1. Riksdagen anvisar ramanslagen för budgetåret 2019 under utgiftsområde 8 Migration enligt tabell 1.1.
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2019 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Motioner från allmänna motionstiden 2018/19

2018/19:1726 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler förvaringsplatser i Norrland samt om att upprätta minst ett nytt förvar i Norrland och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2363 av Paula Bieler m.fl. (SD):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2019 inom utgiftsområde 8 Migration enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen avslår regeringens förslag till bemyndiganden inom utgiftsområde 8.

2018/19:2617 av Johanna Jönsson m.fl. (C):

Riksdagen anvisar anslagen för 2019 inom utgiftsområde 8 Migration enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2018/19:2768 av Hans Eklind m.fl. (KD):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2019 inom utgiftsområde 8 Migration enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de som får tidsbegränsat uppehållstillstånd ska ha rätt till familjeåterförening och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om uppehållstillstånd på grund av synnerligen eller särskilt ömmande skäl och tillkännager detta för regeringen.

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka antalet försvarsplatser och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2921 av Johan Forssell m.fl. (M):

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att antalet försvarsplatser i Sverige ska bli större och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en enhet för försvarsverksamhet ska placeras i norra Sverige och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Migrationsverkets verksamhet ska effektiviseras och tillkännager detta för regeringen.
44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett tak på max åtta timmar med offentligt biträde för asylsökande i första instans ska införas och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2922 av Fredrik Malm m.fl. (L):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att barnfamiljer inte ska splittras och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2927 av Johan Forssell m.fl. (M):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2019 inom utgiftsområde 8 Migration enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler försvarsplatser och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om effektiviseringar på Migrationsverket och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2973 av Fredrik Malm m.fl. (L):

Riksdagen anvisar anslagen för 2019 inom utgiftsområde 8 Migration enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2018/19:2987 av Paula Bieler m.fl. (SD):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kraftigt ökat antal försvarsplatser och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2990 av Paula Bieler m.fl. (SD):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler försvarsplatser och tillkännager detta för regeringen.

21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att underlätta återvandring och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens och motionärernas anslagsförslag

Anslag för 2019 inom utgiftsområde 8 Migration

Tusental kronor

Anslag	Regeringens			Avvikelse från regeringen			
	förslag	M	SD	C	KD	L	
1:1 Migrationsverket	5 411 896	-1 235 000	+200 000	-1 270 000	-1 040 000	-62 000	
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	5 567 000		-1 391 750		-4 000		
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	57 915		-57 915				
1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål	978 291	-287 000	-489 146		-376 000	-2 000	
1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	426 649	-89 000	-213 325				
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	432 027		-216 014			-48 000	
1:7 Utresor för avvisade och utvisade	349 202					-1 000	
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	155 450						
1:9 Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m. fl.	195 000	-195 000	-195 000				
Nya anslag							
99:1 Avvisningar och förvaringsplatser			+1 000 000				
99:2 Återvandring			+800 000				
99:3 Anhöriginvandring					+370 000		
99:4 Särskilt och synnerligen ömmande omständigheter					+120 000		
Summa för utgiftsområdet	13 573 430	-1 806 000	-563 149	-1 270 000	-930 000	-113 000	

BILAGA 3

Regeringens och motionärernas förslag till beställningsbemyndigande

Beställningsbemyndigande för 2019 inom utgiftsområde 8 Migration

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Tidsperiod	Avvikelse från regeringen				
			M	SD	C	KD	L
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	146 000	2020		-146 000			
	138 000	2021		-138 000			
	72 400	2022–2023		-72 400			
Summa beställningsbemyndiganden	356 400			-356 400			

BILAGA 4

Utskottets anslagsförslag

Anslag för 2019 inom utgiftsområde 8 Migration

Tusental kronor

Anslag	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1:1 Migrationsverket	-1 085 000	4 326 896
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	±0	5 567 000
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	±0	57 915
1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål	-287 000	691 291
1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	-89 000	337 649
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	±0	432 027
1:7 Utresor för avvisade och utvisade	±0	349 202
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	±0	155 450
1:9 Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m.fl.	±0	195 000
Summa för utgiftsområdet	-1 461 000	12 112 430

BILAGA 5

Reservanternas anslagsförslag

Reservation 4, punkt 1 (SD)

Anslag för 2019 inom utgiftsområde 8 Migration

Tusental kronor

Anslag	Avvikelse från regeringen	Reservanternas förslag
1:1 Migrationsverket	+100 000	5 511 896
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	-1 391 750	4 175 250
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	-57 915	±0
1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål	-489 146	489 145
1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	-213 325	213 234
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	-216 014	216 013
1:7 Utresor för avvisade och utvisade	±0	349 202
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	±0	155 450
1:9 Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m.fl.	-195 000	±0
<i>Nya anslag</i>		
99:1 Avvisningar och förvaringsplatser	+1 000 000	1 000 000
Summa för utgiftsområdet	-1 463 150	12 110 280